

Nr 106.

Av herr **Johansson, Johan**, *angående vissa husdjurs hänförande till utmätningsfri egendom.*

Enligt 65 § utsökningslagen (Sv. författningssamling nr 418, 1920) skola från utmätning undantagas dels nödiga gång- och sängkläder för gäldenären, hans make och oförsörjda barn eller adoptivbarn, dels ock nödiga arbetsredskap eller andra nödiga lösören till ett värde av högst femhundra kronor, eller, där gäldenären icke är familjeförsörjare och ej heller har eget hushåll, högst tvåhundra kronor.

Genom denna bestämmelse om utmätningsfrihet för husgeråd, arbetsredskap m. m. skyddas i allmänhet den mindre bemedlade gäldenärens lösa egendom vid utmätning, försåvitt egendomen består av föremål av i lagen angivet slag. T. o. m. ekonomiskt relativt väl situerade personer undgå att drabbas av utmätningsförfarandet, om deras tillgångar utöver arbetsinkomsten uteslutande utgöras av dylik egendom.

Däremot råder ett annat förhållande, så snart gäldenärens tillgångar även bestå av annat slags egendom. Jordbruksarbetare och likställda på landsbygden äga exempelvis i regel icke lös egendom till ett värde, som på långt när uppgår till högsta utmätningsfria beloppet enligt lagens bestämmelser, men äro trots detta icke skyddade för utmätning. I deras tillgångar ingår nämligen som oftast ett eller annat husdjur, såsom ko eller gris, vilka icke undantagas från exekutiva åtgärder, hur ringa det sammanlagda värdet av familjens egendom än må vara. Lika behjärtansvärt som att trygga den mindre bemedlades innehav av ett visst minimum av möbler, husgeråd, kläder och arbetsredskap borde det dock vara att bereda samma skydd för egendom, som består i produktivt använda husdjur. Förlusten av den kanske enda kon kan för den fattige jordbruksarbetaren, torparen eller småbrukaren vara liktydigt med steget över gränsen till det rena nödtillståndet.

Det stadgas även i samma § av utsökningslagen följande i avsikt att skydda gäldenär mot att fullständigt utarmas genom utmätning:

”Saknas utväg till nödtorftigt uppehälle, då skall från utmätning undantagas av det förråd, som i huset finnes, vad till underhåll för en månad tarvas, eller, där tillräckligt förråd ej finnes, av penningar, som gäldenären innehar eller äger inestående i bank eller annan penninginrättning, så mycket som erfordras för anskaffande av det felande.”

Av lagens ordalydelse torde framgå, att meningen varit att bereda ett skydd i allmänhet mot för långt driven hårdhet vid utmätningsförfarandet. Formulerin-

gen har dock tyvärr blivit sådan, att vissa samhällsgrupper, och i stort sett de sämst lottade i ekonomiskt avseende, bli ställda i en avsevärt ofördelaktigare position än övriga. Städernas och de större samhällenas arbetare samt statliga eller enskilda tjänstemän i mindre gynnsamma villkor ha möjlighet att tillgodogöra sig den trygghetsgaranti, som avsetts att beredas dem, men den stora massan av landsbygdens småfolk ställes utanför, ehuru det måste antagas ha varit avsikten med lagstiftningen i fråga, att de införda skyddsbestämmelserna skulle gälla för alla, oavsett yrke eller bostadsort.

Med åberopande av det anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring av 65 § utsökningslagen, att till utmätningsfri egendom även må hänföras produktivt använda husdjur, då värdet av gäldenärs utmätningsbara tillgångar icke uppgår till i lagen fastställda minimibelopp;

samt anhålles att vederbörande utskott ville uppgöra förslag till de lagändringar, som därav föranledas.

Stockholm den 29 januari 1929.

Joh. Johansson,
Frigeråker.